



महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

डोरमुकाम अर्घाखाँची
अछावे

Phone : 4258174

4266034

4255707

A.G. Fax : 977-1-4268309

Fax : 977-1-4262798

Post Box : 13328

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

मिति :- २०७५/०६/१३

प.सं. :- २०७५/०७६

च.नं. :- ८५

विषय: लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन ।

श्री कार्यालय प्रमुखज्यू,
छत्रदेव गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
छत्रगाउँ, अर्घाखाँची ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को विनियोजन/राजस्व/घरौटी/अन्य कारोवारको आर्थिक विवरण तथा सोसँग सम्बन्धितकागजपत्र र विवरण परीक्षण गरी मिति २०७५/६/१९ मा छलफल पश्चात् तयार गरिएको पाना (१०) को प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसैसाथ छ । प्रतिवेदनमा उल्लिखित व्यहोराका सम्बन्धमा आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा १९(१) बमोजिम ३५ दिनभित्र फछ्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु हुनेछ । उक्त समयभित्र फछ्यौट गरी सम्परीक्षण नगराएमा ऐनको दफा १९(३) बमोजिम कारवाहीका लागि लेखाउत्तरदायी अधिकृतलाई जानकारी गराइने व्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध गर्दछु ।

बोधार्थ तथाकार्यार्थ:

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरवार, काठमाडौं :- प्रतिवेदन संलग्न छ ।

श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,
अर्घाखाँची :- प्रतिवेदन संलग्न छ ।

भवदीय,

(ताराकुमार सुवेदी)
निर्देशक

आर्थिक कारोबारको स्थिति

कार्यालय र स्थान: छत्रदेव गाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची
आर्थिक वर्ष: २०७४।७५

	नाम	कार्यरत अवधि		वेरुजू रकम
		देखि	सम्म	
कार्यालय प्रमुख:	प्र.प्र.अ.श्री रामजी जोशी	२०७४.४.१	२०७४.५.११	
	नि.प्र.प्र.अ.श्री कृष्णप्रसाद पन्थी	२०७४.५.२८	२०७४.६.२२	
	प्र.प्र.अ.श्री भेषराज पन्थ	२०७४.६.२२	२०७५.३.३१	
लेखाप्रमुख:	स.ले.पा.श्री हिरासिंह वोहरा	२०७४.४.१	२०७४.५.२८	
	स.ले.पा.श्री रामचन्द्र पन्थी	२०७४.५.२९	२०७५.३.३१	

विनियोजनतर्फ:

वजेट उपशीर्षक	वार्षिक बजेट	निकास	खर्च	पेस्की
८०१६६४३	३०५४१८०००.००	२९६७९३१५२.००	२८६६३८८९२.७०	०
३६५८४५	४२९००००.००	३०७१९०.००	३०७१९०.००	०
३६५८२१४	१४१२०००.००	१४१२०००.००	१४१२०००.००	०
३६५८१९४	६०००००.००	६०००००.००	६०००००.००	०
३६५८१९३	११९६०००.००	११३२५००.००	११३२५००.००	०
३६५०१५३	६३९३६०००.००	६२९२८२००.००	६२४२६२००.००	०
जम्मा रु.	३७२९९१०००.००	३६३१७३०४२.००	३५२५१६७८२.७०	०

राजस्वतर्फ:

क्र.सं.	शीर्षक नं.	लगतहसबली समेत रु.	असुली रु.	दाखिला रु.	वाँकी रु.	
१	०	०	०	०	०	

धरौटीतर्फ:

गतवर्षको जिम्मेवारी रु.	यस वर्षको आम्दानी रु.	जम्मा रु.	फिर्ता रु.	सदरस्याहा रु.	वाँकी रु.	कैफियत
०	०	०	००	०	०	

कार्यसञ्चालनकोषतर्फ:

गतवर्षको जिम्मेवारी	यस वर्षको आम्दानी	जम्मा	खर्च	वाँकी
०	०	०	०	०

२.॥

स्थानीय सचिव कोष स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९, २७२ वमोजिम छत्रदेव गाउँपालीकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता र स्थानीय सरकार संचालन भएका आयव्यय हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को समग्र सचिव कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	आयतर्फ		व्ययतर्फ	
	विवरण	रकम	विवरण	रकम
१	गत वर्षको विम्वारी		चालु खर्च	२३९,२५७.७१३०
	क) नगद		पूँजीगत खर्च	१,२३९,४४३.७२५
	ख) बैंक		वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी	
२	राजस्व (आन्तरिक आय)	२५,९९९.६२८	क) ऋण भुक्तानी	
	क) आन्तरिक राजस्व	२५,८९९.६६४	ख) व्याज भुक्तानी	
	ख) राजस्व बाँडफाँड		ग) अन्य भुक्तानी	
	ग) अन्य आय		लगानी	
३	वित्तीय हस्तान्तरण		ऋण लगानी	
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	१,५८५.८४०००१००	शेयर लगानी	
	ख) सशर्त अनुदान	१,४६८.३४०००१००	अन्य लगानी	
	ग) समपुरक अनुदान		धरोटी फिर्ता	९,०००.०१००
	घ) विशेष अनुदान		कोष खर्च	
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		मौज्दात	
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान		क) नगद मौज्दात	२६,२०,२०१.८२
	ख) सशर्त अनुदान		ख) बैंक मौज्दात	१,५४,०२,६६८.५५
	ग) समपुरक अनुदान			
	घ) विशेष अनुदान			
५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त			
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति			
	क) ऋण प्राप्ति			
	ख) साँवा प्राप्ति			
	ग) व्याज प्राप्ति			
	घ) अन्य प्राप्ति			
६	विभिन्न कोषतर्फको आय			
८	जनसहभागिता (नगद)			
९	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम	६६,०५,९७०.०१००		
१०	धरोटी आय	२,३०,९६.५१००		
११	लगानीको साँवा फिर्ता			
१२	अन्य विविध आय			
	जम्मा	३,७८,९५,७८५.७९२	जम्मा	३,७८,९५,७८५.७९२

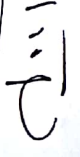
२ ८/११

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिकप्रतिवेदन

छत्रदेवगाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची,

आर्थिक वर्ष: २०७४/७५

दफा नं.	भौ.त., मिति र व्यहोरा	वेरूज रकम	फछ्यौटको विवरण
	<p>यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखा र सो सम्बन्धी कारोवारको महालेखापरीक्षकको वार्षिक कार्यक्रम २०७५, समष्टीगत लेखापरीक्षण योजना, इकाईगत लेखापरीक्षण योजना, कार्यालयको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखापरीक्षण र लेखापरीक्षण सम्बन्धी नीतितथा मानदण्ड समेतका आधारमा जोखिममा आधारित रही सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोरा उपर कार्यालय प्रमुख र लेखाप्रमुख र जिम्मेवार पदाधिकारी समेतको उपस्थितिमा मिति २०७५/६/१९ मा छलफल सम्पन्न भएको छ। लेखापरीक्षण वाट देखिएका व्यहोराहरु यस प्रकार छन्।</p> <p>लेखापरीक्षणको क्रममा विद्यालयलाई वढी निकास दिएको र सामाजिक सुरक्षा भत्ता पेशकी फछ्यौट भई फिर्ता भएको समेत जम्मा रु.११,१९,५२२/- असुली भै वेरूज खातामा दाखिला भएको छ।</p>		
१	<p>खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्यविधि- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ वमोजिम सभावाट वजेट स्वीकृत भएको सात दिन भित्र प्रमुख वा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई वजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्ने व्यवस्था छ। प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले १५ दिनभित्र वडा सचिवालय कार्यक्रम र वजेट सहित प्रचलित कानून वमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँ प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई २०७४/७५ मा अख्तियारी प्रदान गरेको छ।</p>		
२	<p>वजेट पेश गर्ने तथा पारित गर्ने- स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकावाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। आय-व्ययको अनुमानका साथ गतवर्षको वास्तविक आयव्यय, चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्पत्ता हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय-व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरि १५ दिनभित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रै पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु नै आषाढ २० गते मात्र वहाली भएकोले समयमा हुन नसकेको गाउँ पालिकाको भनाई रहेको छ।</p>		
३	<p>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगवाट सम्पादन गर्न र वित्तिय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने</p>		



छत्रदेवगाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची,

आर्थिक वर्ष: २०७४/७५

दफा नं.	भौ.न., मिति र व्यहोरा	वेरजू रकम	फछ्यौटको विवरण
	<p>व्यवस्था छ । सो सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन् ।</p> <p>(क) कार्यालयमा कार्यरत सबै कर्मचारीहरूको कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण तयार गरी लागू गरेको पाइएन ।</p> <p>(ख) गतिविगतका सम्पूर्ण वेरजू फछ्यौट गर्ने गरी आन्तरिक रणनीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाइएन ।</p> <p>(ग) जिन्सी निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गरेको छ ।</p>		
४	<p>श्रोत अनुमान तथा वजेट सिमा- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम नगर पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्तहुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सिमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलित वितरणमा, वजेट सिमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालिकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा, निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू नै अषाढ २० गते मात्र वहाली भएकोले समयमा हुन नसकेको गाउँ पालिकाको भनाई रहेको छ ।</p>		
५	<p>वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा- स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरि आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसि तादाम्यता तथा परिपुरकता मिलाउने व्यवस्था छ । सो अनुसार पालिकाले कार्यक्रम, कार्यक्रमको दोहोरोपना, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्र गत कार्यक्रम आपसि तादाम्यता रहने गरि वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्दछ ।</p>		
६	<p>आन्तरिक ऋण- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६८ वमोजिम नगरपालिकाले वित्त आयोगको सिफारिसमा सम्वन्धित सभाबाट स्वीकृत गरी उत्पादनशिल, रोजगारमुलक, आन्तरिक आयवृद्धि तथा पूँजीगत कार्यका लागि आन्तरिक ऋण लिन सक्ने व्यवस्था छ । गाउँ पालिकाले यो वर्ष ऋण लिएको छैन ।</p>		
७	<p>स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धि नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन । स्थानीयतहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भूमिका खेले हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भूमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्याङ्क वेगार प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ गाउँ पालिकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरूरी देखिन्छ ।</p>		

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	वेरजू रकम	फछ्यौटको विवरण
८	लक्ष्य प्रगतिको स्थिति- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगती विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले सञ्चालन गरेका पालिका स्तरिय तथा केन्द्रिय स्तरिय आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त नियम वमोजिम अनुसूची-२ वमोजिमको ढाँचामा प्रगती विवरण तयार गरेको देखिएन ।		
९	संचालित कार्यक्रम/योजनाहरूको अभिलेख सम्बन्धमा- पालिका अनुदान कार्यक्रम खर्च अर्न्तगत वालवालीका, महिला, आदिवासी, जनजाती, स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि लगाएत भौतिक निर्माण तर्फ २०० भन्दा बढि कार्यक्रम संचालन भएको पाइयो । तथापि यी संचालित कार्यक्रमहरूको अभिलेख राखेको तर लागत अनुमान, कार्य संपन्न भएको अवधि, कार्य संपन्न हुदा भएको खर्च लागत साभेदारी अवस्था समेत आदि देखिने गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्छ ।		
१०	खर्चको अनुमोदन- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९(५६) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताका कामको प्राविधिक मूल्याङ्कन, विल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कारगजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उपनियम (७) मा प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नुपर्ने समेत व्यवस्था छ । पालिका अर्न्तगत सञ्चालित विभिन्न योजनाहरूको काम गरि उपभोक्ता समिति भुक्तानी गरेको पाइयो । समितिले विल भुक्तानीको लागि निवेदनसाथ सम्झौता अनुसार काम सम्पन्न गरेको व्यहोरा मात्र उल्लेख गरी समितिको निर्णयका साथै खर्चको सार्वजनिक परीक्षण गर्ने गरेको छ ।		
११	सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९(७४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्य वा सेवाको काम दिदा उपनियम (३) को खण्ड (ख) वमोजिमको लागत अनुमान मा रहेको मु.अ.कर रकम कट्टा गरि भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । ९० वटा बाटो निर्माण जस्ता कार्यमा निर्माण व्यवसायीको वील राखि एक्सभेटर, डोजर जस्ता हेभी मेसिन प्रयोग गरिको भनि उपभोक्ता समिति लाई रु ३८८०८९। भुक्तानीमा मुल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.४,९४,९६२।९६ भुक्तानी भएको छ । भुक्तानी गर्दा निर्माण व्यवसायी को वील रकम मा १० प्रतिशत भाडाकर कट्टा गरेको समेत पाइएको छ । यस सम्बन्धमा उपभोक्ता समितिलाई दिएको काम मा उपभोक्ता समितिले निर्माण व्यवसायी माफत कार्य गराई सोही वील राखी भुक्तानी दिनु उपयुक्त देखिएन ।		
१२	बैंक हिसाब- वित्तिय विवरणले पालिकाको श्रेस्ता हिसाब र बैंक हिसाब एक आपसमा भिडान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको यसवर्षको आम्दानी रु.३७,९४,८९।५३०।९२ र खर्च रु.३६,३२,९२.२६८/५५ भई बैंक मौज्जात रु.१,५९,०७.४३३/९६ र नगद मौज्जात रु.२,८४,५९.३८२ रहेको छ । बैंकमा रु.२,७६,४६९ वढी देखिन्छ ।		

८५११

छत्रदेवगाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची,

आर्थिक वर्ष: २०७४/७५

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	वेरुजू रकम	फछ्यौटको विवरण
१३	चौमासिक खर्च- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ वमोजि स्विकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ वमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्य लक्ष्य तथा कार्यक्रम वमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार कुल पुजित खर्च रु १२,५१,९८,०००/- प्रथम चौमासिकमा ०.३६ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा ३.१७ प्रतिशत र तेस्रो चौमासिकमा १५.२३ प्रतिशत खर्च गरेको आषाढ मा ५६.२४ प्रतिशत खर्च देखिएको छ। अन्तिमा चौमासिकमा मात्र ०.५.२३ प्रतिशत खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकोले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन जसले गर्दा सम्पादित कामको गुणस्तरियता, विश्वसनियता र दिगोपना समेत कायम हुन नसक्ने हुदा पालिकाले सो तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।		
१४	कर्मचारी व्यवस्था- निजामती सेवा ऐन, २०४० वमोजिम कर्मचारी पदपूर्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। नगरपालिकामा कर्मचारी दरबन्दी ५२ रहे पनि पदपूर्ति १९ मात्र रहेको देखियो। ५ अधिकृत सहित ३३ पद रिक्त रहेका छन। ६ जना करारमा राखि कार्य संचालन गरिएको छ। दरबन्दी अनुसारको पदपूर्तिका लागि तालुक निकायले ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ।		
१५	एकीकृत विवरण- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ वमोजिम प्रत्येक आर्थिक वर्ष मा आय व्ययको एकिकृत लेखा बनाई पेशगर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले तयार गरेको एकिकृत आर्थिक विवरणमा सबै विषयगत क्षेत्रको कारोवार अलग अलग देखिने गरि प्रस्तुत गरेको देखिएन। सबै कारोवार समेटी कार्यालयको बैक हिसाव विवरण तयार गरिनुपर्दछ।		
१६	वित्तीय जवाफदेहिता पालना- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४५ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम निकामा दिँदा वा खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको दृष्टिकोणले आम्दानी, खर्च, लेखा र त्यसको जिन्सी, नगद मौज्जात तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी व्यवस्था र नियम पर्याप्त छन् र तिनीहरूको पालना गरिएको छ भन्ने कुरामा विश्वस्त हुनुपर्ने उल्लेख छ। नगद वा जिन्सी तथा अन्य सरकारी सम्पत्तिसमेतको हानी नोक्सानी र दुरुपयोग हुन नपाउने गरि आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउने साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७७ ले गरेको व्यवस्था अनुसार समेत स्थानीय तहले आन्तरिक लेखापरीक्षण समेत गराउनु पर्नेमा गाउँपालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको पाइएन।		
१७	राजश्व अभिलेख- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ। स्थानीय तहहरूबाट लेखापरीक्षणको क्रममा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि अनुसूची तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन। यसबाट स्थानीय तहको वास्तविक राजस्व अनुसूची र दाखिला एकिन हुन		

६ ८५१

दफा नं.	भौ.त., मिति र व्यहोरा	वेरजू रकम	फर्छ्यौटको विवरण
	सकेन । वर्तमान स्थानीय तहवाट समेत यसमा विशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ ।		
१८	सम्पत्ति हस्तान्तरण- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १७९.८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँपालिकास्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । साविकका गाउँ विकास समितिमा रहेका मालसामानहरु हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिम्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा मूल्यवान जिम्सी सामानहरु हराउने, हिनामिना नहुने गरी मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिम्सी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।		
१९	बरबुभारथ- सघीय मामिला एवं सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको मिति २०७३/१२/२५ को आर्थिक कारोवार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ वमोजिम गाउँपालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा पालिकाको नाममा रहेको पेशकी तथा वेरजू अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेशकी फर्छ्यौट तथा वेरजू सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा पालिकामा समाहित भएका साविकका विषयगत कार्यालयको वेरजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले पालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।		
२०	सञ्चित कोष- स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि आदेश, २०७४ को दफा ६३ अनुसार नगरपालिकाको स्थानीय सञ्चित कोषसंग आवद्ध हुने गरी वडामा एक खर्च खाता रहने तथा चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वडाको खर्च खानामा रहेको सवै बाँकी रकम सम्बन्धित स्थानिय तहको सचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेता पनि वडाहरुले यस वर्ष खाता संचालन गरेको देखिएन ।		
२१	स्रोत नक्सांकन- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४को दफा ११ वमोजिम प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा स्रोत नक्सांकन प्रोफाइल तयार गर्नुपर्नेमा सो तयार गरेको पाईएन ।		
२२	पेशकी- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ अनुसार पेशकी फर्छ्यौट हुनुपर्दछ । समयमा पेशकी फर्छ्यौट नगरेमा सम्पूर्ण पेशकी रकममा म्याद नाघेको मितिले वार्षिक १० प्रतिशतका दरले व्याज समेत असुल गर्ने व्यवस्था छ । निम्न व्यक्तिको नाममा पेशकी बाकी देखिएकोले नियमानुसार असुल फर्छ्यौट हुनु पर्ने रु.....	८४००/-	

सि.नं.	नाम	रकम
१.	मोहम्मद शमसाद आलम	८,०००/-

७ २५५

छत्रदेवगाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची,

आर्थिक वर्ष: २०७४/७५

दफा नं.	भौ. नं., मिति र व्यहोरा		वेरू रकम	फछ्यौटको विवरण	
	२.	टोपलाल घर्ति			
२४		जम्मा ४००/- ८,४००/-			
२४	<p>लक्षित समूह खर्च- स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को दफा नं १२ (७) अनुसार लक्षित समूहको मागको आधारमा लक्षित समूहको पूजा निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ। पालीकाले यस किसिमको कार्यक्रममा रु.४७५५,०००/- खर्च गरेको देखिएकोले सो को प्रभावकारी अनुगमन हुनु पर्ने देखिन्छ।</p>				
२५	<p>वातावरणीय प्रभाव- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा नगरपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायु तथा ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ। पालिकाले यो वर्ष वातावरण संरक्षण, नगर र नदी सफाइ कार्यक्रम चलाएको विवरण पेश गरेकोमा वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको छैन।</p>				
२६	<p>सामाजिक सुरक्षा- सघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको पं.स. ०७४१०७५, चं नं. १०६४ मिति ०७५१३३१ पत्रानुसार शसर्त अनुदानको रकम मध्ये खर्च नभई बाँकी रहेमा सघिय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम २२(६) मा नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम खर्च नभई बाँकी रहेमा फ्रिज गर्ने प्रयोजनका लागि सम्बन्धित निकायमा फिर्ता पठाउनुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाको कार्यालयले यो वर्ष सामाजिक सुरक्षा भत्ता अर्न्तगत पहिलो किस्ता रु.२,१३,३२,४००/- दोस्रो रु.२,१४,१६,४००/- र तेश्रो किस्ता रु.२,०१,७९,४००/- समेत कुल रु.६,२९,२८,२००/- निकासामा भएको छ।</p>				
२७	<p>व्यवसाय कर- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा नगरपालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाको कार्यालयले व्यवसायीहरूको लगत राखी राजस्व असुल गर्नुपर्नेमा केहि व्यवसायीहरूको लगत राखेको भएतापनि उक्त लगत अद्यावधिक नभएको तथा लगतमा भएका सम्पूर्ण व्यवसायीहरूबाट कर रकम संकलन गरेको पाइएन।</p>				
२८	<p>सवारी कर- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ मा गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सवारीमा तोकिए वमोजिम सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर र आफ्नो क्षेत्रमा आउने सबै प्रकारको सवारीमा तोकिए वमोजिम सवारी कर उठाउने उल्लेख छ। गाउँपालिकाले सवारीहरूको दर्ता एवं नविकरणबाट कुनै रकम असुल गरेको छैन। गाउँपालिकाले विगतका वर्षहरूमा यातायात व्यवस्था कार्यालय सँग समन्वय गरि हरेक वर्ष दर्ता हुने सवारीको अभिलेख राखि कर असुललाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ सम्वन्धित निकायको ध्यान जानु पर्दछ।</p>				

८ २०११

छत्रदेवगाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची,

दफा नं.	भौ.नं., भिति र व्यहोरा	वेरजू रकम	फछ्यौटको विवरण
२९	मनोरञ्जन कर- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ बमोजिम सिनेमा, भिडियो हल, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, संगीत थियटर मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थल ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शुल्कमा तोकिए बमोजिम कर लिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७४।७५ मा कुनैपनि कर सकलन गरेको पाईएन। यसमा पालिकाको क्षेत्रभित्रबाट उठ्नु पर्ने मनोरञ्जन कर एकिन गरि असुल गर्नुपर्दछ।		
३०	आनुपातिक कट्टी- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४को नियम ९७ (४) मा उपभोक्ता समितिको योगदानभन्दा कम काम सम्पन्न भई रनिङ्ग विल र मूल्याङ्कन प्रतिवेदन प्राप्त भएकोमा सोही अनुरूप स्थानीय निकायबाट व्यहोरिने रकमलाई पनि सोही अनुपातमा कम गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। उपभोक्ता समितिसंग भएको कामको विवरण पेश भएको साथै अनुपातिक कट्टी गरेतापनि सोको विवरण पेश हुन आएन।		
३१	सेवा करार- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १५ (३) मा कार्यालय सुरक्षा, चिठ्ठीपत्र ओसार पसार, सरसफाई, टेलिफोन, विद्युत र धारा सञ्चालन र रेखदेख लगायतका सार्वजनिक निकायको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्न अत्यावश्यक पर्ने सेवा करार लिनुपर्दा कुनै व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनीसंग करार गरी त्यस्तो सेवा करारमा लिन सक्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै नियम ३ मा पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढी शुल्क लाग्ने सेवाको करार गर्नु पर्दा पन्ध्र दिनको सूचना राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा प्रकाशन गरी प्रक्रियाबमोजिम करार सेवा लिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले साविक गा.वि.स. तथा पालिकाबाट निरन्तर रही आएका कर्मचारीलाई रु.१९,८२,०७३।- भुक्तानी गरेको छ।		
३२	योजना र कार्यान्वयन- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनोट गरि प्राथमिककरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयारगरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको एकीकृत विकास योजना तर्जमा गर्न गुरुयोजना तयार गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन।		
३३	सवारी साधन खरिद- अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृत लिई सवारी साधन खरिद गर्नु पर्नेमा गाउँपालिकाले उक्त स्वीकृति बेगर यस वर्ष ८ वटा मोटरसाइकल आन्तरिक श्रोतबाट खरीद गरि रु.१९,९४,२००।- भुक्तानी खर्च लेखेको छ।		
३४	मूल्य अभिवृद्धि कर : मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४(१) मा प्रत्येक दर्ता भएको व्यक्तिले तोकिए बमोजिमको अवस्थामा बाहेक कुनै वस्तु वा सेवा आपूर्ति गर्दा प्रापकलाई विजक दिनुपर्ने उल्लेख छ। स्थानिय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सेवा परामर्श कार्यक्रमको लागि साविक जिल्ला विकास समितिको कार्यालय र समाजसेवा तथा सृजनशिल केन्द्रसंग सम्झौता भई रु. १,००,०००/- को १३ प्रतिशतले		

९ दि०

आर्थिक वर्ष: २०७४।७५

छत्रदेवगाउँपालिकाको कार्यालय, अर्घाखाँची,

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	वेरुजू रकम	फछ्यौटको विवरण
	मु.अ.कर भुक्तानी भएकोमा उक्त फर्म Non filer देखिएकोले उक्त रकमको कर समायोजन प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने र...	१३०००/-	
	वेरुजू तथा सम्परीक्षण- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा १९ मा लेखापरीक्षणबाट औल्याइएको वेरुजूको सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले तोकिए वमोजिम फछ्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको गत विगतदेखि हालसम्मको कुल वेरुजू कति हो विवरण पेश भएन । सम्परीक्षणको लागि अनुरोध भएको छैन । बाँकी रहेको वेरुजू असुल फछ्यौटको कारवाही गर्नुपर्ने देखियो ।		

१३०००/-